

بازخوانی تاریخ معاصر در مستند «عراق نابودی یک ملت»

مستند «عراق، نابودی یک ملت» تولید تلویزیون ملی فرانسه، داستان ۴۰ سال تاریخ معاصر عراق است که تا ۳۰ شهریور ساعت ۲۰ از شبکه مستند پخش می‌شود. حکمرانی توسط یک دیکتاتور، جنگ با دو کشور همسایه تحریم‌های فلج‌کننده، تسخیر توسط یک کشور بیگانه و جنگ داخلی چکیده داستان ۴۰سال از تاریخ معاصر عراق است. سال‌هایی که باعث مرگ بیشتر از ۱/۵ میلیون

نفر عراقی شده و آن کشور را ویران کرده‌است.

تلویزیون ملی فرانسه به همراه شبکه تاریخ این کشور سال ۲۰۱۹ یک مجموعه مستند چهار قسمتی ساختند و در آن تاریخ ۴۰سال عراق از سال ۱۹۷۹ تا سال ۲۰۱۹ را بررسی کردند. نام این مجموعه عراق، نابودی یک ملت است که به نام «تراژدی عراق» هم شناخته می‌شود. این مستند با مرور وقایع نشان می‌دهد که ۴۰ سال

پیمان خزلی و فرزانه کریمیان در گفت‌وگو با «جام جم»:

سینما پازل هویت نوجوانان رامی چیند

«به نام خدا، من عرفان بی‌طرف هستم و اینجا «سینما هویت» است و امروز هم قرار است با هم یک فیلم جذاب را تماشا و راجع به آن گفت‌وگو کنیم. در این چند هفته‌ای که گذشته است راجع به هویت خیلی با هم صحبت کرده‌ایم، مهمان خانه‌هایمان بوده‌ایم و انواع هویت‌ها را با هم بررسی کرده‌ایم. هویتی که فناوری به ما می‌دهد، هویتی که بازی‌های رایانه‌ای برای ما می‌سازد و... اما در این فرصت نتوانسته‌ایم خیلی راجع به هویت ملی صحبت کنیم. هویت ملی کجا خود را خیلی نشان می‌دهد و جلوه پیدا می‌کند؟ در گوگ و زمین ورزش، آنجایی که در استادبوم مده‌زائر همراه هم نام ایران را صدا می‌زنند، جایی که یکی از ورزشکاران مان روی سکوی مسابقات جهانی یا المپیک می‌رود و سرود ملی ما خوانده می‌شود یا بچه‌های تیم ملی والیبال که در مسابقات جهانی خوش می‌درخشند. امروز به مناسبت پخش فیلم «پله» می‌خواهیم در مورد هویتی که ورزش به ما می‌دهد و هویت ملی صحبت کنیم. همراه ما باشید و امیدوارم برنامه خوبی را کنار هم داشته باشیم». این شروع یکی از قسمت‌های برنامه سینما هویت است. برنامه‌ای در حوزه نقد سینمای نوجوان که سری اول آن حدود ۵۰قسمت تا پایان تابستان و شروع ماه مهر روی آنتن خواهدبود. این برنامه از شنبه تا پنجشنبه هر هفته ساعت ۱۷ و ۱۵ دقیقه روی آنتن شبکه امید می‌رود و در طول آن شاهد پخش فیلم‌هایی در قالب بسته‌هایی مشخص هستیم: عناوینی که از جمله آنها می‌توان به «فناوری و بازی‌های رایانه‌ای»، «هویت زنان و دختران»، «هویت حماسه عاشورا»، «هویت تحصیلی»، «دفاع مقدس» و... اشاره کرد و ذیل آن، فیلم‌هایی سینمایی پخش و با حضور کارشناسان بررسی می‌شود. آنچه در ادامه می‌خوانید، حاصل گفت‌وویی است با پیمان خزلی، تهیه‌کننده و فرزانه کریمیان، سردبیر برنامه سینما هویت که مهم‌ترین ویژگی‌اش را می‌توان کمک به نوجوانان برای یافتن تکه‌های هنوز پیدا نشده پازل هویت‌شان تلقی کرد.

نگرش کیانی گروه رسانه

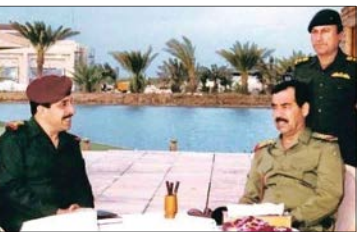
پیمان خزلی، در پاسخ به این پرسش که شکل‌گیری سینما هویت را در پی کدام احساس نیاز می‌توان تلقی کرد، به جام جم چنین می‌گوید: بدون شک پاسخ به سؤال «کیستی؟» دغدغه هر نوجوانی است و نوجوان جست‌وجوگری که تلاش می‌کند تا به پاسخ سؤال «کیستی؟» برسد مورد توجه رسانه‌ها در همه جای جهان و هدف برنامه‌ها و تدابیر ویژه آنها برای ارائه منبعی به عنوان پاسخ این سؤال است. این مسأله در کنار معرفی عناصر هویت‌بخش تراز به نوجوانان و فراهم آوردن فضایی برای خودشناسی از جمله نکاتی است که برنامه سینما هویت می‌کوشد پاسخگوی آنها باشد. این

گفت‌وشنود

۱۲ سال کار تاریخی نداشتم

وی که پیش از این نقش‌های مذهبی مختلفی را در فیلم و سریال‌ها داشته است درباره ویژگی‌های مثبت و منفی بازی در این نقش‌ها گفت: در سینمایی که ما به عادت‌ها رجوع می‌کنیم این اتفاق می‌تواند منفی باشد. سینمای جهان با بازیگر مخاطب را شگفت‌زده می‌کند مثلاً بازیگری که از اوتوقعی نادیدر یک نقش مثبت ظاهر شود به‌گونه‌ای او را گرم و هدایت می‌کند تا در این نقش چالش برانگیز بازی کند. اینجا اما بیشتر کلیشه انتخاب‌های عادت‌شده را داریم که تا حدی برای بازیگر خطرناک است. با این حال من سعی دارم نقش‌هایم شبیه هم نشود و ثابت کنم من کلیشه نشدم و گرچه انتخابم کلیشه بوده اما هنوز می‌توانم بازی و ارائه متفاوتی داشته باشم. وی به مهر اضافه کرد: من از «ملک سلیمان» تا الان کارهای دیگر غیر تاریخی و مناسبتی هم بازی

کرده‌ام ۱۲ سالی بود کار تاریخی نداشتم و حالا فکر می‌کنم بعد از سریال کاتب اعظم، زمانی نیاز دارم تا انرژی دیگری ذخیره کنم. بازیگر سریال «معصومیت از دست رفته» درباره تفاوت کارهای مناسبتی در فیلم و سریال عنوان کرد: داوود میرباقری یک تفاوت مهم با اکثر کارگردان‌ها دارد که وقتی در کارهای او حضور دارید خیال شما از بابت همه چیز راحت است و فقط به بازی خود فکر می‌کنید. در سریال‌های او بازیگر فشارهای کمی را تحمل می‌کند. من به دوستان می‌گویم اگر کسی در آثار میرباقری بد بازی کند مسئولیت مستقیم با خود بازیگر بوده چون از لحاظ متن، دکوپاژ، کارگردانی و... همه چیز حساب شده است و شما به‌عنوان بازیگر می‌توانید صد درصد داشته خود را جلوی دوربین هزینه کنید. فشار عجیب و غریب کار تاریخی را در پروژه‌های او حس نمی‌کنید و تمام و کمال می‌توانید در خدمت پروژه باشید.

دیکتاتوری و جنگ چه اثری بر آینده این قدرت نفتی گذاشته است. این مجموعه چهار قسمتی تا چهارشنبه این هفته از ساعت ۲۰ روی آنتن شبکه مستند می‌رود و تکرارش روز بعد ساعت ۸ است. شبکه مستند در طول هفته سعی می‌کند مستندهایی با موضوعات متنوع روانه آنتن کند.

نگاه

آثار معروفی که برای نوجوانان هویت‌سازی کرده‌اند

فرزانه کریمیان، سردبیر برنامه سینما هویت در پاسخ به این سؤال که چشم‌اندازی که از همراهی با این برنامه به عنوان سردبیر در نظر دارد یا آینده‌ای که برای این برنامه متصور است، چیست؟ به جام جم می‌گوید: «نخستین نکته‌ای که برای من از اهمیت بسیار برخوردار است، بحث جدی گرفتن شخصیت نوجوانان و لزوم پرداختن به عناصر هویت‌بخش به آنهاست. متأسفانه برخی در مورد فیلم‌ها و محتوای رسانه‌ای که نوجوانان دنبال‌کننده آن هستند، تصویری فانتزی دارند که به نظر من تصویری درست نیست اما اگر آنچه را که مخاطب نوجوان به آن نیاز دارد، از طریق آنتن صداوسیما به عنوان رسانه‌ای رسمی به او داده شود و در کنار آن نقد و بررسی و تحلیل نیز صورت گیرد، شاهد بیرون آمدن از وضعیت انفعالی در برابر خوراکي هستیم که به مخاطب می‌دهیم. آنچه ما به عنوان چشم‌انداز این برنامه در نظر داریم، معرفی آثار معروف و برتر جهان است که برای نوجوانان هویت‌سازی‌های جدی داشته و پازل شخصیتی او را تکمیل کرده‌اند. سعی ما بر این است تا زاویه‌ای نو و همراه با نقد، تحلیل و بررسی کارشناسان داخلی از منظر سواد رسانه‌ای دیدی کامل و جامع به نوجوانان کشورمان بدهیم.»

سینمای هالیوود را هم می‌بینیم که فصل مشترک همگی آنها یا پرداختن‌شان به مسائل نوجوانان یا پرداختن قصه حول‌وحوش یک شخصیت نوجوان است. سینما هویت، نخستین گام در مسیر تولید اثری در حوزه نقد سینمای نوجوانان بود و نخستین‌ها معمولاً یا با دشواری‌هایی همراه هستند یا کاستی‌هایی در خصوص‌شان احساسی می‌شود و بدون شک این برنامه در فصول دیگر و برنامه‌های مشابه، راه‌آسان‌تری پیش رو خواهندداشت. واکنش مخاطبان تا اینجا ی کار به سینما هویت را مثبت ارزیابی می‌کند و آن را نشانی از همراهی مخاطبان نوجوان این برنامه با آن می‌داند.

کمک به چیدن پازل هویتی

فرزانه کریمیان، سردبیر برنامه سینما هویت نیز در جواب این که به عقیده او چه شد که این برنامه شکل گرفت به جام جم چنین می‌گوید: من از سال ۱۳۹۷ که به واسطه الحمیاد سواد رسانه‌ای به طور جدی و رسمی وارد فضای رسانه‌ای شدم یک مسأله از همان ابتدا برام بسیار مطرح بود و آن این که در حال حاضر رسانه‌ها، در هر جای جهان، مشغول تمدن‌سازی و فرهنگ‌سازی هستند و این اهداف را با تمرکز بر میحت هویت محقق می‌سازند. به عبارت دیگر آن هویتی و آن شخصیتی را که خود مد نظر دارند آن قدر از طریق رسانه‌شان تکرار می‌کنند تا در نهایت به تمدن و فرهنگ بد نظرشان دست پیدا کنند و از جمله حساس‌ترین مقاطع زندگی هر انسانی برای قرار گرفتن تحت‌تاثیر این اتفاق دوران نوجوانی

خاطرات کاغذی

بلفی ولیلیبت

مریم فلاح: کارتون «بلفی ولیلیبت» بچه‌های دهه ۶۰ را به دیدن اهالی دهکده آدم‌کوچولو‌هامی برد. اهالی دهکده فانتیاد رل قارچ‌هاوکنده‌های درخت زندگی می‌کردند. دختری به نام بلفی که با عمویش (دکتراکلین) زندگی می‌کرد و پسری به نام ولیلیبت که پدرش را معمولاً تیشه به دست درحال کندن کوه می‌دیدیم، یکی از ماجراهای جالب این کارتون آن قسمتی بود که زلزله شد و به پیشنهاد پدر ولیلیبت، همگی راهی غاری در دل کوه شدند. دوستی و محبت و داشتن روحیه همکاری رکن اصلی زندگی مردم دهکده بود. درهر قسمت با تماشای ماجراجویی‌های بچه‌های دهکده خودمان را در موقعیت آنها قرار می‌دادیم و سعی می‌کردیم از دریچه نگاه آدم‌های بند انگشتی به دنیا نگاه کنیم. امیر قطعه‌ای علاوه بر مدیر دوبلاژی این کارتون ژاپنی(۱۹۸۰) راوی داستان نیز بود و جمعی از ممتازترین دوبلوورها را جهت نقش‌گویی در این کارتون برگزیدند. از جمله هنرمندانی چون نادره سالارپور، اصغر افضل، فریبا شاهین مقدم و مهدی آرین‌نژاد.

کد یالارا اسکن کنید

یادداشت

دی‌کاپریو در «بازی مرکب»؟

کیکوس زیاری

گروه رسانه

هوآنگ دونگ-هیوک، کارگردان مجموعه جنجالی و ضدسرمایه‌داری «بازی مرکب» از احتمال زیاد حضور لئوناردو دی‌کاپریو در این مجموعه پربیننده خبر می‌دهد. او گفته این بازیگر به‌شدت مجذوب مضمون ضدکاپیتالیستی و افشاگرانه بازی مرکب شده و مایل است بخشی از این رویداد باشد. هوآنگ که هنوز دی‌کاپریو را از نزدیک ملاقات نکرده، در پاسخ به پرسشی در ارتباط با بازی وی در فصل دوم این مجموعه، چنین گفت: «ما در فصل دوم هیچ‌یک از چهره‌های مشهور انگلیسی‌زبان سینما را نخواهیم داشت. زمانی که فیلم‌نامه را می‌نوشتم، اصلاً به چنین چیزی فکر نمی‌کردم. با این حال، برای فصل سوم بازی مرکب برنامه‌های وسیع و زیادی دارم. قبل از این هم گفته بودم که می‌خواهم داستان مجموعه را از قلب کشور کره جنوبی به بیرون بکشم و پای بقیه کشورهای بزرگ سرمایه‌داری را به این داستان بازکنم. خلق و خوی آزمندانه سرمایه‌داری در همه جای دنیا یکسان است و اختصاص به کشور و زبان خاصی ندارد. گرچه تمام داستان فصل دو در کره اتفاق می‌افتد اما می‌توانید امیدوار باشید در فصل سوم تغییرات بزرگی در راه خواهد بود. زمانی که شنیدم لئوناردو دی‌کاپریو از طرفداران جدی و پروپاقرص مجموعه است، خیلی دوست دارم نقش مهمی در فصل سوم به او بدهم. این‌گونه می‌توانیم تماشاگران بیشتری برای درام ضدسرمایه‌داری‌مان پیدا کنیم. به‌زودی با او تماس رسمی خواهم گرفت و درباره داستان فصل سوم و احتمال حضورش در نقش یکی از شخصیت‌های محوری صحبت خواهم کرد.»

رسانه‌ها به نقل از دی‌کاپریو نوشته‌اند او لحن افشاگران و ضدکاپیتالیستی بازی مرکب را به‌شدت پسندیده و گفته فیلمسازان آمریکایی توان ساخت چنین درام پرتحرک و دلهره‌آور اجتماعی را ندارند. با توجه به علاقه دی‌کاپریو وکارگردان بازی مرکب، تحلیلگران هنری ابزار اطمینان می‌کنند که بازیگر در فصل سوم مجموعه بازی خواهد داشت. فیلمبرداری فصل دوم بازی مرکب سال ۲۰۲۳ انجام می‌شود تا برای اوایل سال ۲۰۲۴ روی آنتن برود. داستان بازی مرکب که لقب پدیده تلویزیونی چند دهه اخیر را گرفته در ارتباط با حرص و آز آدمی و سیاست‌های ارتجاعی سرمایه‌داران و دولتمردان نظام‌های سرمایه‌داری برای استثمار مردم عادی و افراد نیازمند است. در این داستان، گروهی از افراد نیازمند که بدهی‌های زیادی به نهاد‌های دولتی و سرمایه‌داران بخش خصوصی دارند، از سوی افرادی ناشناس دعوت به یک بازی بچگانه در محیطی سرسبته و متروکه می‌شوند. برنده این بازی موفق به کسب مقدار قابل توجهی پول می‌شود. شرکت‌کنندگان در بازی به‌زودی متوجه این حقیقت تلخ می‌شوند که برای ادامه بقا و بازی، باید اقدام به کشتن دیگران کنند. یک بازی مرکبار بین شرکت‌کنندگان آغاز می‌شود و با ادامه بازی، جیب سرمایه‌داران کلان پتر می‌شود. اسکرین اینترنشنال

قصه مواجهه انسان‌های معمولی با جنگ

«جان‌وتن» راوی قصه مواجهه انسان‌های معمولی در همه مشاغل و سنین با جنگ و دوران دفاع مقدس است. برنامه‌ای با فرمی ترکیبی که در رفت‌وبرگشت میان داخل و خارج از استودیو شکل می‌گیرد و سازندگان

تلاش کرده‌اند در کنار روایت اصلی، با شبیه‌سازی صحنه اتفاق، ذهن مخاطب را به قصه سوز و محیطی که در آن قرار داشته است، نزدیک کنند. این روزها ضبط جان‌وتن به عنوان جدیدترین محصول مرکز مستند سوره، به کارگردانی علی فراهانی صدر و تهیه‌کنندگی مهدی مستوفی به پایان رسیده است. همزمان با پایان تصویربرداری این برنامه ترکیبی که نام پیشین آن «راویان کهکشان» بود از لوگویی با طرحی از محسن فراهانی رونمایی شده است. اجرای این برنامه که به زودی روی آنتن یکی از شبکه‌های تلویزیونی می‌رود، به عهده محمد جعفر خسروی است. جان‌وتن در ۱۳ قسمت ۲۵ دقیقه‌ای توسط دیپافلم تولید شده است و برای پخش از رسانه ملی در هفته دفاع مقدس آماده می‌شود.